

5. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

6. Саламанська декларація та рамки дій щодо освіти осіб з особливими освітніми потребами. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-94#Text

7. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів. URL: <https://ud.org.ua/zakonodavstvo/mizhnarodni-dokumenti-ta-standarti/171-4896>

Сергій Пекарський
Донецький державний університет внутрішніх справ

ВИХОВНА КОМПОНЕНТА У СФЕРІ ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА ПОЛІЦІЇ

Професійне навчання поліцейських регламентовано положеннями Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII [3]. Згідно статті 72 зазначеного законодавчого акту, професійне навчання поліцейських складається з: первинної професійної підготовки, підготовки у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання, післядипломної освіти, службової підготовки.

Особливості освітньої та практичної підготовки майбутнього офіцера поліції першого (бакалаврського) рівня вищої освіти визначаються: стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, який затверджений наказом МОН України від 20.07.2022 № 644 [5], стандартом вищої освіти зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» галузі знань 26 «Цивільна безпека» [2] (у редакції наказу МОН України від 20.05.2024 № 769) та іншими нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки та Міністерства внутрішніх справ України.

Зазначені стандарти вищої освіти є основою для розробки закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які готують майбутніх офіцерів поліції, освітньо-професійних програм (далі – ОПП) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти підготовки фахівців і фахівчинь освітнього ступеня бакалавра відповідних галузей знань. В ОПП визначаються мета освітньої підготовки, особливості практичної підготовки за спеціалізаціями, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, програмні результати навчання та інші аспекти фахової підготовки майбутнього офіцера поліції.

Заслуговує на увагу загальна компетенція (ЗК 13 [5], ЗК 11 [2]), яка визначає здатність офіцера поліції зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Прослідковується єдиний підхід при визначенні загальної компетенції щодо здатності усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК 12 [5], ЗК 6 [2]).

Використання такого підходу дозволяє нам визначити дефініцію, згідно якої виховна компонента у сфері освітньої та практичної підготовки майбутнього офіцера поліції забезпечує розвиток і формування морально-етичних ціннісних орієнтацій особистості правоохоронця. Зазначений підхід відображається при реалізації дискреційних повноважень офіцером поліції, під якими нормативно-правовим актом визначаються права осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначати повністю або частково зміст чи обсяг рішення, яке приймається органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, або обирати на власний розсуд один із кількох варіантів рішень, передбачених проектом акта, встановлювати строки, підстави та порядок прийняття рішень [1].

На нашу думку, дискреційні повноваження є законним і невід'ємним елементом службової діяльності посадових осіб органів/підрозділів Національної поліції. Використовуючи такі повноваження, офіцер зобов'язаний: по-перше, правильно оцінити ситуацію та наявні фактичні дані; по-друге, визначити свої повноваження, зокрема, права й обов'язки; по-третє, застосувати до встановлених фактів діючі правові норми; по-четверте, не допустити конфлікту інтересів чи зловживання владою. Я. В. Свічкарьова зазначає: «На правоохоронні органи покладено функції і обов'язки, які вимагають від її службових осіб таких професійних якостей, які відповідали б найвищим стандартам людської поведінки. Це безпосередньо стосується моральності і професійної етики. Знання законодавства і досвід його застосування значною мірою втрачають цінність, якщо правоохоронна діяльність позбавлена морально-етичного наповнення» [4].

Отже, наведене вище надає можливість зазначити важливість забезпечення реалізації виховної компоненти у процесі освітньої та практичної підготовки майбутнього офіцера поліції.

Література:

1. Методологія проведення антикорупційної експертизи Національним агентством з питань запобігання корупції : затв. наказом Національного агентства з питань запобігання корупції 18 травня 2023 року № 109/23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0109884-23#Text>

2. Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : наказ МОН України від 28 травня 2024 року № 769. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/28.05.2024/262-Pravookhor.Diyaln-bak.769.V%C3%ADd.28.05.24.pdf>

3. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

4. Свічкарьова Я. В. Професійна етика у діяльності правоохоронних органів. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія Право. 2023. Вип. 76. Ч. 2. С. 75–78.